

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน
โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

Assessment of The Project development to quality of life of students
Ban Phru Bua School, Cha-uat District, Nakhon Si Thammarat Province

สาครินทร์ จันทรมณี*

โรงเรียนบ้านพรุบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

Sakarin Jantaramanee *

Ban Phru Bua School, Nakhon Si Thammarat Educational Area District Office 3

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ด้านวิชาการ ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาต่อการดำเนินกิจกรรมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ การศึกษาครั้งนี้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่ประกอบด้วย การประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยป้อน การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิตของทั้ง 6 กิจกรรมซึ่งอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ได้แก่ กิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมพัฒนาการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 73 คน ได้แก่ บุคลากรครู จำนวน 8 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 54 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ในภาพรวมเห็นว่ามี การนำมาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = 0.49$) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ในภาพรวมเห็นว่ามี การนำมาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62, \sigma = 0.58$) 3) ด้านกระบวนการ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ในภาพรวมเห็นว่ามี การนำมาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71, \sigma = 0.47$) และด้านผลผลิต นักเรียนและผู้ปกครองประเมินระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนหลังจากเข้าร่วมโครงการดังกล่าว โดยพบว่าในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42, \sigma = 0.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39, \sigma = 0.83$) ด้านอารมณ์และจิตใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.43, \sigma = 0.75$) ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50, \sigma = 0.76$) ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29, \sigma = 0.87$) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.59, \sigma = 0.63$) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32, \sigma = 0.93$)

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, คุณภาพชีวิตของนักเรียน, แนวคิดแบบจำลองซิปปโมเดล

Abstract

Assessment of The Project development to quality of life of students Ban Phru Bua School, Cha-uat District, Nakhon Si Thammarat Province. The objective is to evaluate the quality of life of students in physical, emotional and psychological, Environmental in the school, academic, relationship between students and teachers, the relationship between students and friends in the school and suggestion. This study applied the concept of CIPP Model. That consists of an evaluation of context, input, process and product. The population used in the study was 73 persons, including 8 teachers, 54 students and 9 school committees. The tools were questionnaires, interview forms and focus group. Statistics were percentage, mean, standard deviation and analyze content. The results of the research were as follows: 1) Context evaluation : it is seen that the implementation is highest level ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.49$). 2) Input evaluation : it is seen that the implementation is highest level ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.58$). 3) Process evaluation : it is seen that the implementation is highest level ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.47$). 4) Product evaluation : Students and parents assess the quality of life of students after participating in this project, it is seen that the implementation is at the high level ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.79$). The physical is high level ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.83$). The emotional and psychological is highest level ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.75$). The Environmental in the school is high level ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.76$). The academic is high level ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.87$). The relationship between students and teachers is high level ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.63$). the relationship between students and friends in the school is high level ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.93$).

Keyword : Assessment, quality of life, CIPP Model

บทนำ

คุณภาพชีวิตของประชากรเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาประเทศ เพราะคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดและปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่นั้นมีสาเหตุมาจากคน การพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชน โดยองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้คนมีศักยภาพสูงสุดคือการศึกษา การที่คนจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับการได้รับการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพของคนดังกล่าวที่ว่า “การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ” กล่าวคือ ประชากรที่มีความรู้ความสามารถจะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ (Office of Educational Reform, 2015: 4-5)

ดังนั้นคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนจะให้ความสำคัญในดูแลคุณภาพชีวิตของนักเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์และจิตใจ 3) ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน 4) ด้านวิชาการ 5) ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครูและ 6) ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในทุกๆด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อช่วยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ความรู้ ความสามารถและสติปัญญาของตนในการพัฒนาประเทศ และเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตบุคคลและสังคมให้มีคุณภาพ มีความเจริญงอกงาม ซึ่งจะ

เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ การที่จะพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีหน่วยงาน หรือสถาบันต่างๆ ในสังคมเข้ามาดูแลรับผิดชอบ และสถาบันที่มีความสำคัญทางการศึกษาสถาบันหนึ่งคือโรงเรียน โรงเรียนเป็นตัวแทนของสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษากับวัยเด็กและเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามศักยภาพและความสามารถของผู้เรียน ทำให้โรงเรียนต้องมีการจัดบริการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ความต้องการพื้นฐานของเด็กในวัยเรียน ประกอบด้วย ความต้องการในด้านพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคม ซึ่งโรงเรียนมีหน้าที่ในการดูแลให้บริการและจัดสภาพแวดล้อมให้ส่งเสริมพัฒนาการ โรงเรียนต้องส่งเสริมให้เด็กได้รับสารอาหารที่เป็นประโยชน์และการออกกำลังกายที่เหมาะสม เพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโตและต้องจัดการเรียนการสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยเด็กที่เป็นช่วงต่อระหว่างวัยเด็กและวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายๆ ด้านพร้อมกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ทำให้ต้องมีการปรับตัวหลายด้านในเวลาพร้อมๆ กัน ถ้าเด็กสามารถปรับตัวได้สำเร็จก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพดี มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความพร้อมในการ ดำรงชีวิต ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตต่อไป (Sinpheng, D., 2010: 2-6)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นโรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนจำนวน 97 คน (รวมระดับปฐมวัย) มีบุคลากรครู จำนวน 10 คน (รวมผู้อำนวยการโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ธุรการ ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561) ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น กิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมพัฒนาการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน ภายใต “โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน (School-Based for Quality of Student Life)” เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า หลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลและกำหนดรูปแบบการประเมินโครงการให้สอดคล้องตามหลักการของกระทรวงศึกษาธิการ โดยนำแนวคิดการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งมีขอบข่ายการประเมินโครงการที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งผลจากการวิจัยประเมินโครงการจะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินโครงการ สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงพัฒนา และดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน (School-Based for Quality of Student Life) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายและผลที่คาดหวังได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ภายใตวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ที่ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model)

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)
4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งประกอบด้วยคุณภาพชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย (กิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ) ด้านอารมณ์และจิตใจ (กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม) ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน (กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม) ด้านวิชาการ (กิจกรรมการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (กิจกรรมพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน (กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน)

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง ในปีการศึกษา 2561 มีจำนวนเพียง 121 คน (ไม่รวมผู้อำนวยการโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ธุรการ) ผู้วิจัยจึงใช้ทั้งหมดเป็นประชากรในการวิจัยโดยไม่กลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam; et al. 1971) ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบประเมิน

2.2 แบบประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam; et al. 1971) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.2.1 แบบประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

2.2.2 แบบประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของนักเรียน รวมทั้งหลักสำคัญเกี่ยวกับการประเมินโครงการแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินปัจจัยเกี่ยวข้องทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4.การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) นอกจากนี้จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากครูและคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึกและแนวทางปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับการจัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ในปีการศึกษาถัดไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์เพื่อประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ใช้สถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยแปลความหมายของความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความพร้อม การปฏิบัติงานและความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนิน “โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” โดยค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับระดับและความหมายที่สะท้อนผลการศึกษา ซึ่งพัฒนามาจากเกณฑ์ของเบสต์ ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็น/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง/ความพร้อม/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง/ความพร้อม/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง/ความพร้อม/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง/ความพร้อม/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็น/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง/ความพร้อม/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา รวม 17 คน โดยมีตำแหน่งครู จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 โดยเป็นเพศชาย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และเป็นเพศหญิง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.20 ทุกคนมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีอายุเฉลี่ย 42.25 ปี สำหรับตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 เป็นเพศชาย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 เป็นเพศหญิง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

2. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำนวน 54 คน เป็นเพศชาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15 เป็นเพศหญิง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 24.07 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.26 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 12.96 คน โดยส่วนใหญ่ักเรียนพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 สถานภาพสมรสของบิดาและมารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 อาชีพของบิดาส่วนใหญ่คืออาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 64.81 และอาชีพของมารดาส่วนใหญ่คืออาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11

3. ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง จำนวน 50 คน เป็นเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 เป็นเพศหญิง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 82.00 มีอายุเฉลี่ย 42.25 ปี มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 และมีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00

4. ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ด้านบริบท (Context Evaluation) ในภาพรวมความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าเกือบทุกประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ การกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.40$) การกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายหรือกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.40$) การกำหนดเป้าหมายของโครงการไว้อย่างชัดเจน ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.40$) การกำหนดขั้นตอนของการดำเนินงานตามโครงการไว้อย่างชัดเจน ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.40$) บุคลากรในการดำเนินงานโครงการเห็นความสำคัญของโครงการและให้การสนับสนุน ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.40$) การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.46$) วัตถุประสงค์ เป้าหมายและกิจกรรมของโครงการมีความสอดคล้องกัน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.40$) การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้อย่างชัดเจน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.46$) การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.64$) การประสานความร่วมมือระหว่างบุคลากรในการดำเนินงานโครงการ ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.46$) การกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.49$) โครงการนี้สามารถสนองต่อความต้องการของนักเรียน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.49$) ตามลำดับ มีเพียง 3 ประเด็นที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานตามโครงการมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.50$) และการกำหนดขั้นตอนของการดำเนินงานตามโครงการมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.50$) และโครงการนี้สามารถสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.66$) ตามลำดับ

5. ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ในภาพรวมคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและเป็นอันดับแรกคือ ด้านกิจกรรม ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.46$) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.70$) ส่วนด้านที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเป็นอันดับแรกคือ ด้านงบประมาณ ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.81$) รองลงมาคือด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.64$) ตามลำดับ

6. ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและเป็นอันดับแรกคือ ด้านการจัดโครงการ ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.41$) รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผล ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.43$) และด้านการวางแผน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model)

การประเมินโครงการฯ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model)	μ	σ	ระดับความเหมาะสม/สอดคล้อง
1. ด้านบริบท (Context Evaluation)	4.68	0.49	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	4.62	0.58	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)	4.71	0.74	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต (Product Evaluation)	4.42	0.79	มาก
โดยภาพรวม	4.61	0.65	มากที่สุด

7. นักเรียนและผู้ปกครองประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ในภาพรวมมีความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.79$) ซึ่งการประเมินในด้านผลผลิตนั้น วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองในคุณภาพชีวิตของนักเรียนทั้ง 6 ด้าน หลังจากการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีแยกผลการประเมินความพึงพอใจออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

7.1 ระดับความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 6 ด้าน ตามแต่ละกิจกรรมที่อยู่ภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครู (กิจกรรมพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน) ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.65$) รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน (กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม) ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.79$) และด้านอารมณ์และจิตใจ (กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม) ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.78$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านวิชาการ (กิจกรรมการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ) ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.87$) ด้านร่างกาย (กิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ) ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.83$) และด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน (กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน) ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.94$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

คุณภาพชีวิตของนักเรียน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านร่างกาย	4.48	0.83	มาก
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ	4.55	0.78	มากที่สุด
3. ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	4.56	0.79	มากที่สุด
4. ด้านวิชาการ	4.49	0.87	มาก
5. ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครู	4.70	0.65	มากที่สุด
6. ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน	4.43	0.94	มาก
ในภาพรวม	4.54	0.82	มากที่สุด

7.2 ระดับความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 6 ด้าน ตามแต่ละกิจกรรมที่อยู่ภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครู (กิจกรรมพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน) ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.61$) รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน (กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม) ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.73$) ด้านอารมณ์และจิตใจ (กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม) ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.71$) ด้านร่างกาย (กิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ) ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.83$) ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.92$) และด้านวิชาการ (กิจกรรมการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ) ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.86$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

คุณภาพชีวิตของนักเรียน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านร่างกาย	4.29	0.83	มาก
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ	4.30	0.71	มาก
3. ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	4.43	0.73	มาก
4. ด้านวิชาการ	4.08	0.86	มาก
5. ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	4.48	0.61	มาก
6. ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน	4.20	0.92	มาก
ในภาพรวม	4.30	0.78	มาก

อภิปรายผล

1. ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ด้านบริบท (Context Evaluation) ในภาพรวมคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า การกำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากก่อนที่ผู้วิจัยจะดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ผู้วิจัยได้ประเมินด้านบริบทเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ และได้กำหนดหลักการและเหตุผลของโครงการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ที่ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ เช่น ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของโครงการและให้การสนับสนุนร่วมมือในการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Banjong, S. (2005 : Abstract) ซึ่งได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอวิทยาคาร โดย CIPP Model ผลการวิจัยด้านบริบทพบว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบการดำเนินงานมีความชัดเจนเข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2. ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ในภาพรวมคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรม เป็นด้านที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และคือด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายประเด็นพบว่าประเด็นที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ การมีบุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ซึ่งแปลความหมายได้ว่า ครูและกรรมการสถานศึกษาคิดเห็นว่าบุคลากรในการดำเนินโครงการมีไม่เพียงพอ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ แต่ถึงแม้สาเหตุที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นปัญหาต่อการดำเนินโครงการบ้าง แต่ก็ไม่ใช่อุปสรรคให้ไม่สามารถดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ ได้ เนื่องจากบุคลากรในการดำเนินโครงการมีความเสียสละ มีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนและทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เมื่อพิจารณาด้านกิจกรรมพบว่า กิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เกิดขึ้นจากความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความ

หลากหลาย มีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม และมีระยะเวลาการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสม สำหรับด้านงบประมาณถึงแม้จะมีงบประมาณไม่มาก แต่มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม มีการจัดทำเอกสาร หลักฐานการใช้จ่าย งบประมาณถูกต้อง ตรวจสอบได้ และการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Saenrot, S. (2016 : Abstract) ซึ่งได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนระดับหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี และ Unakarn, K. (2011 : Abstract) ซึ่งได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยผลการวิจัยด้านปัจจัยนำเข้าของงานวิจัยทั้งสองเรื่องพบว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดโครงการ เป็นด้านที่ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการวางแผน ทั้งนี้เนื่องจากก่อนการวางแผนดำเนินโครงการมีการศึกษานโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนการดำเนินงานระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวไว้อย่างชัดเจน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินโครงการ และนำเสนอแผนการดำเนินโครงการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในส่วนของการจัดโครงการมีการกำหนดบุคลากรในการดำเนินโครงการในแต่ละกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินโครงการในแต่ละกิจกรรมไว้เป็นระบบ จัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด กิจกรรมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ในส่วนของการติดตามและประเมินผลมีการกำหนดบุคลากรไว้อย่างชัดเจน การติดตามและประเมินผลเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างมีระบบ มีการจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามประเมินผลและรายงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำผลของการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาโครงการในปีการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Saenrot, S. (2016 : Abstract) ซึ่งได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนระดับหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี Banjong, S. (2005 : Abstract) ซึ่งได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอวิทยาการ โดย CIPP Model และ Unakarn, K. (2011 : Abstract) ซึ่งได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยผลการวิจัยด้านปัจจัยนำเข้าของงานวิจัยทั้งสามเรื่องพบว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. นักเรียนและผู้ปกครองประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรุบัว อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลผลิต (Product Evaluation) หลังจากการเข้าร่วมโครงการ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นด้านที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงด้านเดียว นอกจากนั้นเป็นด้านที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นด้านที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน และด้านวิชาการตามลำดับ ทั้งนี้ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ซึ่งเป็นด้านที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากเห็นว่าครูเป็นต้นแบบที่ดีในการปฏิบัติตัวให้แก่กับนักเรียน พุดกับนักเรียนด้วยถ้อยคำที่ไพเราะเป็นกันเอง รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน อธิบายความผิดและให้เหตุผลก่อนที่จะทำการลงโทษนักเรียน ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เสมอ นักเรียนได้รับคำชมเชยและกำลังใจจากครูและสามารถปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับครูได้ นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครู

เป็นอย่างดี หากมีปัญหาครูจะช่วยเหลืออย่างเต็มที่ และที่สำคัญคือโรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครองอยู่เสมอ สำหรับด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนนั้นเห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น มีความสวยงามและปลอดภัย บรรยากาศภายในโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ห้องเรียนและอาคารประกอบต่างๆ อยู่ในสภาพดี ปลอดภัย ขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน มีแสงสว่างเพียงพอ และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ห้องน้ำในโรงเรียนสะอาด ถูกหลักสุขอนามัย และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ทั้งนี้ในส่วนของด้านอารมณ์และจิตใจ เห็นว่าหลังจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ แล้ว นักเรียนมีความกตัญญูทักท้วงที่ต่อบิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณ มีความประพฤติอยู่ในกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน และสังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอเมื่อมีโอกาส รู้จักใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ในส่วนของด้านร่างกาย เห็นว่าหลังจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ แล้ว นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน รู้จักหลีกเลี่ยงตนเองออกจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ ได้รับประทานอาหารกลางวันที่ถูกหลักอนามัยและได้รับสารอาหารครบ 5 หมู่ (โปรตีน คาร์โบไฮเดรต เกลือแร่ วิตามิน และไขมัน) ได้รับอาหารเสริม (นมโรงเรียน) ทุกวัน และที่สำคัญคือโรงเรียนมีการตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ในส่วนของด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน เห็นว่าหลังจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ แล้ว นักเรียนเป็นที่รู้จักของเพื่อนและทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ได้ทุกคนอย่างสนุกสนาน เพื่อนในโรงเรียนรับฟัง ให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียนไม่สบายใจหรือมีความทุกข์ ทั้งนี้ในส่วนของด้านวิชาการเห็นว่าครูและทางโรงเรียนจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือความสามารถ ครูพานักเรียนออกไปเรียนหรือทำกิจกรรมนอกห้องเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจและมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หลังจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนฯ แล้ว นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้และสื่อต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการคิดอย่างเป็นระบบและคิดสร้างสรรค์ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสนับสนุนบุคลากรและงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน เพื่อขยายผลการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางให้กับโรงเรียนอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง
2. การกำหนดกรอบกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ควรมีการประเมินความต้องการของนักเรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการแก้ปัญหาคุณภาพชีวิตอย่างตรงจุด
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ของแต่ละกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยการถอดบทเรียนจากกิจกรรม เพื่อนำกระบวนการดังกล่าวมาใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินกิจกรรมและดำเนินโครงการในครั้งต่อไป

Reference

- Banjong, S. (2015). *Evaluation of Agricultural Projects According to the Philosophy of Sufficiency Economy in Ban School Kok Witthayakhan by CIPP MODEL*. (Master of Education Thesis Graduate school). Maha Sarakham Rajabhat University. (In Thai)
- Ban Phru Bua School. (2018). *Action plan of the academic year 2018*. [Copy]. (In Thai)

- Ministry of Education. (2016). *Education Development Plan of the Ministry of Education, 12th edition (2017 - 2021)*. Bangkok: Office of the Permanent Secretary for Education. (In Thai)
- Office of Educational Reform. (2015). *Educational Reform 2015-2021*. Bangkok: Bunsiri Printing. (In Thai)
- Office of the National Education Commission. (2002). *National Education Act 1999 and Amendment (Version 2) 2002*. Bangkok: Prikwhangraphic. (In Thai)
- Pandon, P. (2010). *The participation of basic education committee in managing Mae Tuen Witthayakhom school*. (Master of Education Thesis Graduate school), Chiang Mai University. (In Thai)
- Phongsri, P. (2010). *Evaluation of educational projects*. Bangkok: Book Pulse. (In Thai)
- Saenrot, S. (2016). *Evaluation of the Village Life Quality Development Project Pattani Province*. (Master of Education Thesis Graduate school). Prince of Songkla University. (In Thai)
- Sinpeng, D. (2010). *Developing learners to a learning society: Learning-centered learning management*. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Unakam, K. (2011). *Evaluation of the Moral Project Brings Knowledge to Goodness in the Model School of Morality. Brings Knowledge to Goodness. Under the Office of Suphan Buri Educational Service Area 2*. (Master of Education Thesis Graduate school). Kanchanaburi Rajabhat University. (In Thai)

ผู้เขียน

นายสาครินทร์ จันทรมณี

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพรุบัว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

หมู่ที่ 5 ตำบลนางหลง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช 80180

E-mail : Sakarin.jan@gmail.com